

Handleiding bij de Intrastat-aangifte

Deel 1 - Basis - Bijgewerkt voor aangiften vanaf januari 2022

© Instituut voor de Nationale Rekeningen -
Nationale Bank van België, Brussel.

Alle rechten voorbehouden.

De volledige of gedeeltelijke verveelvoudiging van deze brochure
voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits
bronvermelding.

ISSN 1782-5482 (online)

Inhoud

1.	Woord vooraf	7
	Doel van deze handleiding	7
	Belang van de Intrastat-aangifte	7
2.	Wie moet Intrastat-aangifte doen?	9
	Intrastat-aangifte in België	9
	Uw BTW-aangifte, onze bron	9
	Intrastat voor BTW-eenheden	9
	Soorten aangifteplicht	10
	Uitzonderlijk: de occasionele en de nihil-aangifte	10
3.	Wanneer en hoe aangifte doen?	11
	Aangiftefrequentie en deadline	11
	Online invullen en indienen	11
	Eigen beheer of uitbesteden	11
	Wanneer beginnen en stoppen met aangeven	11
4.	Welke transacties wel of niet aangeven?	13
	Wel aangeven	13
	Niet aangeven	14
5.	Uitleg bij de te verstrekken gegevens	17
	Partnerland	17
	Transactiecode	19
	Goederencode	22
	Gewest	22
	Waarde in EUR	25
	Nettomassa (kg)	26
	Aanvullende eenheden	26
	Vervoer	26
	Incoterm (leveringsvoorwaarden)	27
	Land van oorsprong	29
	BTW-nr tegenpartij	30
6.	Waar vindt u de gevraagde gegevens terug?	31
	Op aankoop- en verkoopfacturen	31
	de goederenomschrijving waarmee u de	31
	Op transportdocumenten of leveringsbons	31
	Op contracten of bestelbons	31
	Op verpakking, etiket, label of oorsprongscertificaat	31
7.	Bijkomende verduidelijkingen	33
	Samenvoegen van gelijkaardige transacties	33
	Nihil-aangifte	33
	Goederenbewegingen na herstelling of onderhoud	34
	Goederenbewegingen van geringe waarde	34
	Terugzendingen	35
	Gegevens aanpassen of corrigeren	35
	Een ingediende aangifte verbeteren	36
	Creditnota's verwerken	36
	Inkomende creditnota's	37
	Uitgaande creditnota's	38
	Inkomende debetnota's	39
	Uitgaande debetnota's	40
8.	Niet of niet tijdig indienen	41

INTRASTATHANDLEIDING DEEL 1

2022

Wetgeving en sancties	41
9. Vragen over Intrastat of OneGate?	43
Website	43
E-mail	43
Telefoon	43

1. Woord vooraf

Doel van deze handleiding

Met deze **basishandleiding** wil de Nationale Bank van België (hierna NBB) u helpen met het **begrijpen en efficiënt invullen van de Intrastat-aangifte**.

Er bestaat ook een **uitgebreide handleiding die dieper inzoomt op bepaalde aspecten** van de aangifte, de link met de BTW en de speciale goederenbewegingen.

Op www.nbb.be vindt u altijd de meest recente versie van deze handleidingen.

Belang van de Intrastat-aangifte

Dankzij de informatie die we via de aangifte verzamelen, publiceren we elke maand **statistieken over de goederenhandel tussen België en andere lidstaten van de Europese Unie** (hierna EU). Deze statistieken worden geraadpleegd door tal van regionale, federale en internationale overheden, organisaties en bedrijven ter ondersteuning van hun besluitvorming en beleidsvoering.

Ook voor uw onderneming zijn deze statistische gegevens **interessant**. Bijvoorbeeld als u de **plaats van uw product in de markt** wilt kennen. Of **nieuwe markten of bevoorradingsmogelijkheden** overweegt.

Als aangifteplichtige kunt u trouwens **feedback vragen over uw marktaandeel in België**. Interesse? Stuur een e-mail naar row.na@nbb.be met als onderwerp uw BTW-nummer gevolgd door "aanvraag feedback". U krijgt dan feedback over de 10 belangrijkste goederencodes uit uw aangiften van het lopende kalenderjaar.

2. Wie moet Intrastat-aangifte doen?

Intrastat-aangifte in België

De Intrastat-aangifte is de **wettelijk verplichte aangifte van grensoverschrijdende goederenbewegingen tussen de EU-lidstaten**. In België betekent dit de aangifte van:

- de **aankomsten** van goederen in uw onderneming vanuit andere EU-lidstaten en/of,
- de **verzendingen** van goederen vanuit uw onderneming naar andere EU-lidstaten.

In België wordt u pas **aangifteplichtig**:

- wanneer uw **aankomsten 1 500 000 euro of meer per jaar** bedragen en/of,
- wanneer uw **verzendingen 1 000 000 euro of meer per jaar** bedragen.

Uw BTW-aangifte, onze bron

De NBB **selecteert uw onderneming** wel of niet voor Intrastat **op basis van uw BTW-aangiften** van het vorige en het huidige jaar. Onze statistiekdienst ontvangt die informatie van de BTW-administratie. Omgekeerd bezorgt de NBB in geen geval statistische informatie aan de BTW-administratie.

Intrastat voor BTW-eenheden

U vormt een BTW-eenheid met een of meerdere ondernemingen die nauw samenwerken? Dan is **een van de voordelen** dat u de **BTW-aangiften als één BTW-plichtige** doet. **Voor Intrastat geldt dit voordeel niet**. Elk lid van de eenheid dat de aangifteredmpel(s) overschrijdt, is **afzonderlijk verplicht** om de aangifte te doen.

De mogelijkheid om een BTW-eenheid te vormen, is bepaald in het Koninklijk Besluit nr. 55 op 09/03/2007 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 15/03/2007.

Het feit dat een BTW-eenheid niet als één Intrastat-aangifteplichtige beschouwd kan worden, is bepaald in verordening nr. 638/2004 van de Europese Gemeenschap op 31/03/2004 en in het Koninklijk Besluit van 09/01/2005.

Soorten aangifteplicht

U bent aangifteplichtig **voor alleen de aankomsten of verzendingen van goederen, of voor beide**. De grootte van het drempelbedrag dat uw onderneming overschrijdt, bepaalt of u het **standaard- of uitgebreide aangifterapport** moet invullen.

onze bronnen	drempelbedrag per jaar	aangifterapport
BTW-rooster 86 (aankomsten)	gelijk aan of meer dan € 1,5 miljoen	Standaardaangifte EX19S
	gelijk aan of meer dan € 25 miljoen	Uitgebreide aangifte EX19E
code L uit de intracommunautaire opgave (verzendingen)	gelijk aan of meer dan € 1 miljoen	Standaardaangifte INTRASTAT_X_S
	gelijk aan of meer dan € 25 miljoen	Uitgebreide aangifte INTRASTAT_X_E

Uitzonderlijk: de occasionele en de nihil-aangifte

Hebt u voor een bepaald jaar **maar één aankomst of verzending die het drempelbedrag overschrijdt**? Neem contact op met onze dienst en vraag een **occasionele aangifte** om deze éénmalige transactie aan te geven.

Is er **een maand waarin u geen goederen kocht of verkocht**? Ook dat geeft u aan door het aangifterapport voor die maand op "nihil" te zetten vooraleer u het sluit en verstuurt. Zo weten wij dat u uw aangifte niet vergeten bent en vermijdt u rappelbrieven.

3. Wanneer en hoe aangifte doen?

Aangiftefrequentie en deadline

U doet **maandelijks** aangifte en ten laatste **de 20e kalenderdag van de maand die volgt op de verslagmaand**, ook wanneer u een occasionele of nihil-aangifte indient.
Bijvoorbeeld: uw aangifte over april moet uiterlijk op 20 mei ingediend worden.

Online invullen en indienen

U kunt uw Intrastat-aangiften **uitsluitend online** doen op www.onegate.be.

In OneGate kiest u zelf hoe u de gegevens invoert: **manueel of met behulp van XML- of CSV-bestanden**.

Raadpleeg de handleiding [Intrastat via OneGate \(pdf\)](#) om te weten hoe u te werk gaat.

Eigen beheer of uitbesteden

U kiest of u de aangiften **zelf doet of uitbesteedt**.

De **verantwoordelijkheid** voor de juistheid en volledigheid van de **verstrekte gegevens en het tijdstip** waarop we ze ontvangen, blijft echter altijd die van u, de aangifteplichtige.

Wanneer beginnen en stoppen met aangeven

De NBB contacteert maandelijks de nieuwe aangevers die op basis van de BTW-gegevens van het lopende kalenderjaar geselecteerd werden.

U begint aangifte te doen **in de maand nadat uw onderneming één of meerdere drempelbedragen heeft overschreden** en blijft aangifteplichtig tot het einde van het kalenderjaar dat erop volgt.

Op het einde van dat volgende kalenderjaar berekent de NBB op basis van de geldende drempelbedragen of uw onderneming aangifteplichtig blijft of niet:

- **Occasionele aangifteplicht?** U geeft de éénmalige transactie onmiddellijk aan en ten laatste de 20e van de maand die erop volgt. Daarna wordt uw onderneming onmiddellijk vrijgesteld van de aangifte.
- **Overname van een aangifteplichtige onderneming?** Dan neemt u de aangifteplicht ook over en zet u de maandelijks aangifte(n) onmiddellijk verder. Dit geldt ook in het geval van fusie, splitsing en wijziging van BTW-nummer of rechtspersoonlijkheid.
- **Uw aangifteplichtige onderneming werd stopgezet of ging failliet?** In dat geval wordt u onmiddellijk na de stopzetting vrijgesteld van de aangifte(n). Breng onze dienst op de hoogte via sxselect@nbb.be, wetende dat de rechtstoestand in de Kruispuntbank van Ondernemingen primeert.

4. Welke transacties wel of niet aangeven?

Wel aangeven

Intrastat meet de **intracommunautaire handel van goederen**, of de goederenbewegingen tussen de lidstaten van de Europese Unie.

In België betekent dit de aangifte van **goederen die vanuit een andere EU-lidstaat in uw onderneming in België aankomen en/of vanuit uw onderneming in België naar een andere EU-lidstaat worden verzonden**. Concreet gaat het over deze transacties:

- **Handelstransacties van goederen** voor gebruik, verbruik, investering of wederverkoop **mét eigendomsoverdracht**.
- **Verplaatsingen van goederen** van België naar een andere lidstaat of omgekeerd **zonder eigendomsoverdracht**, bijvoorbeeld de verhuis van een stock of goederenbewegingen voor of na maakloon of loonveredeling en na onderhoud of herstelling.
- **Terugzendingen van goederen**.

De **standaard aangifte** van zowel **aankomsten** als **verzendingen** bevat de volgende velden:

- code van het partnerland (de lidstaat van bestemming/herkomst);
- transactiecode;
- code van het gewest van oorsprong/bestemming;
- goederencode;
- nettogewicht;
- eventuele aanvullende eenheden;
- waarde in euro;
- land van oorsprong (enkel verzendingen);
- BTW-nummer van de tegenpartij (enkel verzendingen).

In de **uitgebreide aangifte** van zowel **aankomsten** als **verzendingen** komen deze 2 velden erbij:

- vervoerswijze;
- leveringsvoorwaarden.

Niet aangeven

Transacties die u **niet in uw aangifte** opneemt zijn:

- **Handelstransacties van diensten** (zij worden in andere aangiften opgenomen);
- **Tijdelijke en uitzonderlijke verplaatsingen van goederen** zoals goederenbewegingen met het oog op onderhoud of herstelling;
- **Driehoekshandeltransacties** waarbij drie EU-lidstaten betrokken zijn en waarbij uw onderneming in België als tussenpersoon handelde, maar waarbij **geen goederenbewegingen in België** plaatsvonden.

De tabellen op de volgende bladzijden geven u een **handig overzicht van de wel of niet te verstrekken gegevens per aangifterapport**. Daarna krijgt u bij elk van deze gegevens een beetje uitleg.

		STANDAARDaangifte AANKOMSTEN en VERZENDINGEN									Bijkomend voor VERZENDINGEN sinds 01/01/2019	
		Partnerland	Transactiecode	Gewest	Goederencode	Nettomassa (kg)	Aanvullende eenheden	Waarde in EUR	Vervoer	Incoterm	Land van oorsprong	BTW-nr tegenpartij
Goederenbeweging	gewone	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee	ja	ja
	na herstelling / onderhoud	ja	ja, code 60	ja	ja, code 99450000	nee	nee	ja ¹	nee	nee	nee	nee
	van geringe waarde	ja	nee	ja	ja, code 99500000	nee	nee	ja, als ≤ €200 ²	nee	nee	nee	nee
	creditnota's	ja	nee	ja	ja, code 99600000	nee	nee	ja	nee	nee	nee	nee
	debetnota's	ja	nee	ja	ja, code 99700000	nee	nee	ja	nee	nee	nee	nee

¹ Geef alleen de factuurwaarde van de herstel- of onderhoudsdienst en van de goederen die daarvoor eventueel nodig waren. De waarde van het te herstellen of onderhouden goed zelf geeft u niet aan.

² Zie ook Goederenbewegingen van geringe waarde.

		UITGEBREIDE aangifte AANKOMSTEN en VERZENDINGEN									Bijkomend voor VERZENDINGEN sinds 1/01/2019	
		Partnerland	Transactiecode	Gewest	Goederencode	Nettomassa (kg)	Aanvullende eenheden	Waarde in EUR	Vervoer	Incoterm	Land van oorsprong	BTW-nr tegenpartij
Goederenbeweging	gewone	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	na herstelling / onderhoud	ja	ja, code 60	ja	ja, code 99450000	nee	nee	ja ³	nee	nee	nee	nee
	van geringe waarde	ja	nee	ja	ja, code 99500000	nee	nee	ja, als ≤ €200 ⁴	nee	nee	nee	nee
	creditnota's	ja	nee	ja	ja, code 99600000	nee	nee	ja	nee	nee	nee	nee
	debetnota's	ja	nee	ja	ja, code 99700000	nee	nee	ja	nee	nee	nee	nee

³ Geef alleen de factuurwaarde van de herstel- of onderhoudsdienst en van de goederen die daarvoor eventueel nodig waren. De waarde van het te herstellen of onderhouden goed zelf geeft u niet aan.

⁴ Zie ook Goederenbewegingen van geringe waarde.

5. Uitleg bij de te verstrekken gegevens

Partnerland

Het partnerland is het **land van uw handelspartner** en altijd een lidstaat van de EU.

- Voor de aangifte van **verzendingen** gebruikt u de landcode van de lidstaat waarnaar u goederen verstuurt of de **lidstaat van bestemming**.
- Voor de aangifte van **aankomsten** gebruikt u de landcode van de lidstaat van waaruit u goederen ontvangt of de **lidstaat van herkomst**.

Overzicht van de EU-landcodes

EU-lidstaat	Code van de lidstaat
Bulgarije	BG
Cyprus (incl. Akrotiri en Dhekelia)	CY
Denemarken	DK
Duitsland	DE
Estland	EE
Finland	FI
Frankrijk (incl. Monaco en Corsica)	FR
Griekenland	GR
Hongarije	HU
Ierland	IE
Italië (incl. Sicilië en Sardinië)	IT
Kroatië	HR
Letland	LV
Litouwen	LT
Luxemburg	LU
Malta (incl. Gozo en Comino)	MT
Nederland	NL
Noord-Ierland	XI
Oostenrijk	AT
Polen	PL
Portugal (incl. Azoren en Madeira)	PT
Roemenië	RO
Slowakije	SK
Slovenië	SI
Spanje (incl. Balearen)	ES
Tsjechië (Republiek)	CZ
~~Verenigd Koninkrijk (incl. eiland Man)*~~	~~GB~~
Zweden	SE

* Brexit:

Vanaf de aangifte voor januari 2021 zijn de volgende aanpassingen van toepassing:

- **Partnerland:** landcode XI voor Noord-Ierland, de rest van het Verenigd Koninkrijk wordt niet meer opgenomen in de Intrastat-aangifte (geen XU en geen GB).
- **BTW-nr tegenpartij** (enkel voor de aangifte verzending): Noord-Ierse bedrijven worden vermeld met hun BTW-nr dat begint met XI.
- **Land van oorsprong:** hier wordt voor Noord-Ierland eveneens landcode XI gebruikt; voor de rest van het Verenigd Koninkrijk is dat XU.

Uitsluitingen

Sommige gebieden neemt u niet in de Intrastat-aangifte op omdat voor deze gebieden nog douanedocumenten opgemaakt worden. De NBB krijgt deze informatie dus van de douane. Het gaat over de Franse Overzeese Departementen (FR), Helgoland (DE), de Åland-eilanden (FI), de Berg Athos (GR), Livigno (IT), de Nationale wateren van het meer van Lugano (IT) en de Canarische eilanden (ES).

Merk ook op dat voor sommige andere gebieden, die buiten Intrastat vallen, altijd douanedocumenten worden opgesteld: Büsingen (CH), Campione d'Italia (CH), San Marino (SM), Gibraltar (GI), Ceuta (XC), Melilla (XL), Andorra (AD), Groenland (GL), Faeröereilanden (FO) en de zones van de republiek Cyprus waarover de regering van die republiek niet feitelijk het gezag uitoefent.

Transactiecode

Dit is de **code waarmee u de aard van de transactie aangeeft** die met de tegenpartij werd afgesloten. Hiervoor gebruikt u de codes in de onderstaande tabel. In de "Intrastat-handleiding deel II – uitbreiding" worden deze transactiecodes grondig besproken.

Opgepast: vanaf de Intrastat-aangiften voor januari 2022 moet de aard van transactie worden aangegeven met een 2-cijferige code ipv de oude codes op 1 cijfer. Hieronder vindt u d lijst met de nieuwe codes, en hun relatie tot de oude codes op 1 cijfer.

Oude codes & beschrijving (niet meer gebruiken vanaf 2022)		Nieuwe codes & beschrijving	
1	Transacties die gepaard gaan met een feitelijke of beoogde eigendomsoverdracht van ingezetenen aan niet-ingezetenen met financiële tegenprestatie (m.u.v. de onder 2, 7 en 8 vermelde transacties).		
1	Definitieve aankoop/verkoop	11	Definitieve aankoop/verkoop uitgezonderd verkopen of afstand
1	Vervanging van teruggezonden goederen	11	Vervanging van teruggezonden goederen
1	Verkoop met commissie of tussenkomst commissionair	11	Verkoop met commissie of tussenkomst commissionair
1	Goederenbewegingen tussen filialen (tegen financiële compensatie)	11	Goederenbewegingen tussen filialen (tegen financiële compensatie)
1	Definitieve aankoop/verkoop	12	Handel met privé-personen, onder andere verkopen op afstand
2	Retourzendingen en gratis vervanging van goederen na registratie van de oorspronkelijke transactie. Deze code mag alleen gebruikt worden indien het een terugzending betreft van goederen waarvan de originele transactie (nl. de transactie vóór de terugzending) voldoet aan de omschrijving van transactiecode 1.		
2	Retourzendingen van goederen	21	Retourzendingen van goederen
2	Vervanging van teruggezonden goederen	22	Vervanging van teruggezonden goederen
2	Vervanging (bv. onder garantie) van goederen die niet werden teruggezonden	23	Vervanging (bv. onder garantie) van goederen die niet werden teruggezonden
2	Andere		
3	Transacties die gepaard gaan met een eigendomsoverdracht zonder financiële of tegenprestatie in natura (bv. verzending van hulpgoederen).		
1	Stockverplaatsingen (met uitzondering van voorraad op afroep en consignatie)	31	Stockverplaatsingen (met uitzondering van voorraad op afroep en consignatie)
1	Verkoop op proef	32	Verkoop op proef
1	Verkoop op zicht	32	Verkoop op zicht
1	Consignatiezending	32	Consignatiezending
1	Call-Off Stock	32	Call-Off Stock
1	Financiële Leasing en huurkoop	33	Financiële Leasing en huurkoop
3	Transacties die gepaard gaan met een eigendomsoverdracht zonder financiële of tegenprestatie in natura (bv. verzending van hulpgoederen).	34	Transacties die gepaard gaan met een eigendomsoverdracht zonder financiële of tegenprestatie in natura (bv. verzending van hulpgoederen).
1	Ruilhandel	34	Ruilhandel

4	Verrichtingen met het oog op loonveredeling (zonder eigendomsoverdracht aan de bewerker).		
4	Goederen waarvan wordt verwacht dat zij terugkeren naar de aanvankelijke lidstaat van verzending	41	Goederen waarvan wordt verwacht dat zij terugkeren naar de aanvankelijke lidstaat van verzending/land van uitvoer
1	Goederen waarvan niet wordt verwacht dat zij terugkeren naar de aanvankelijke lidstaat van verzending	42	Goederen waarvan niet wordt verwacht dat zij terugkeren naar de aanvankelijke lidstaat van verzending/land van uitvoer
5	Verrichtingen na loonveredeling (zonder eigendomsoverdracht aan de bewerker).		
5	Goederen die terugkeren naar de aanvankelijke lidstaat van verzending	51	Goederen die terugkeren naar de aanvankelijke lidstaat van verzending/land van uitvoer
1	Goederen die niet terugkeren naar de aanvankelijke lidstaat van verzending	52	Goederen die niet terugkeren naar de aanvankelijke lidstaat van verzending/land van uitvoer
6	Verrichtingen "na" herstelling of onderhoud, behalve in het kader van intergouvernementele programma's voor gecoördineerde fabricage. Deze dienstprestatie kan zowel gratis als tegen betaling zijn. Deze verrichtingen impliceren geen (toekomstige) eigendomsoverdracht .	60	Verrichtingen "na" herstelling of onderhoud, behalve in het kader van intergouvernementele programma's voor gecoördineerde fabricage. Deze dienstprestatie kan zowel gratis als tegen betaling zijn. Deze verrichtingen impliceren geen (toekomstige) eigendomsoverdracht .
7	Verrichtingen in verband met gezamenlijke defensieprojecten of andere intergouvernementele programma's voor gezamenlijke fabricage.		
1	Het in het vrije verkeer brengen van goederen in een lidstaat met aansluitende uitvoer naar een andere lidstaat	71	Transacties met het oog op/in aansluiting op douane-inklaring (zonder wijziging van eigendom, met betrekking tot goederen in quasi-invoer of uitvoer); Het in het vrije verkeer brengen van goederen in een lidstaat met aansluitende uitvoer naar een andere lidstaat
1	Vervoer van goederen van een lidstaat naar een andere lidstaat om de goederen onder de uitvoerregeling te plaatsen	72	Transacties met het oog op/in aansluiting op douane-inklaring (zonder wijziging van eigendom, met betrekking tot goederen in quasi-invoer of uitvoer); Vervoer van goederen van een lidstaat naar een andere lidstaat om de goederen onder de uitvoerregeling te plaatsen
8	Transacties die gepaard gaan met de levering van bouwmaterialen en technisch materieel in het kader van een contract voor algemene bouwwerken of voor weg- en waterbouwwerken waarbij de goederen niet afzonderlijk hoeven te worden gefactureerd en een factuur voor het gehele contract wordt opgemaakt.	80	Transacties die gepaard gaan met de levering van bouwmaterialen en technisch materieel in het kader van een contract voor algemene bouwwerken of voor weg- en waterbouwwerken waarbij de goederen niet afzonderlijk hoeven te worden gefactureerd en een factuur voor het gehele contract wordt opgemaakt.

9	Overige transacties die niet onder andere codes kunnen worden ingedeeld.		
9	Huur, bruikleen en operationele lease gedurende meer dan 24 maanden	91	Huur, bruikleen en operationele lease gedurende meer dan 24 maanden
	Andere	99	Andere

Goederencode

De **goederen** die het voorwerp uitmaken van de goederenbeweging **moeten geïdentificeerd worden**. Dat doet u door het toekennen van de 8-cijferige code uit de [gecombineerde nomenclatuur](#) (GN8).

Overzicht van speciale goederencodes

99450000	Goederenbewegingen na herstelling of onderhoud
99500000	Goederenbewegingen van geringe waarde
99600000	Creditnota's (zie rubriek 7)
99700000	Debetnota's (zie rubriek 7)

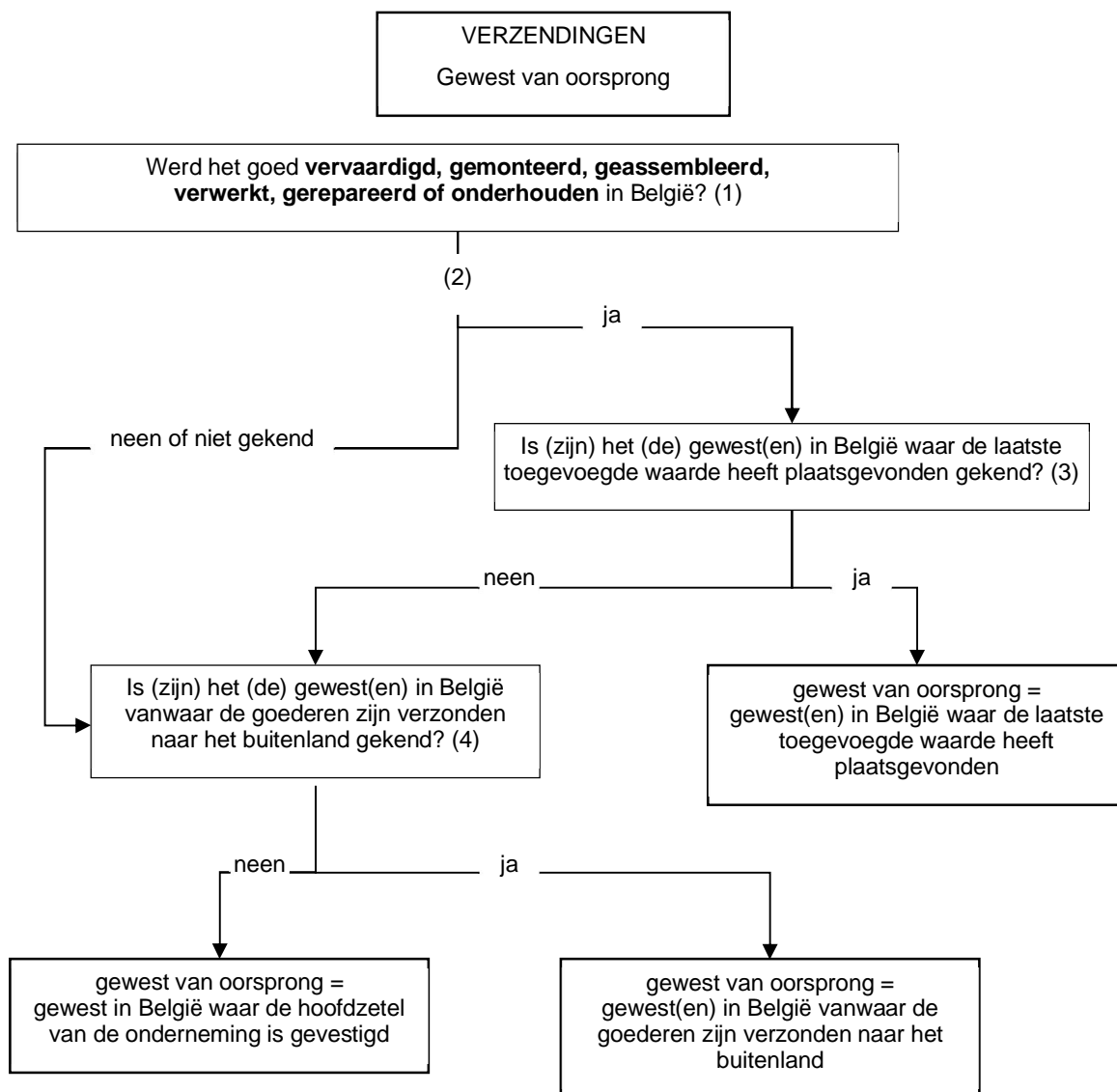
Gewest

Dit is het **Belgische gewest van oorsprong of bestemming** van de goederen dat u aangeeft met de code 1, 2 of 3.

- Voor **verzendingen** geeft u het **gewest van oorsprong van de goederen in België** aan: het gewest waar ze zijn vervaardigd, gemonteerd, geassembleerd, verwerkt, gerepareerd of onderhouden. Als dit niet gekend is, is het gewest van oorsprong het gewest vanwaar de goederen zijn verzonden of als dit niet gekend is, het gewest waar het handelsproces plaatsvond.
- Voor **aankomsten** geeft u het **gewest van bestemming van de goederen in België** aan: het gewest waar ze zullen worden verbruikt, gemonteerd, geassembleerd of verwerkt. Als dit niet gekend is, is het gewest van bestemming het gewest waarheen de goederen worden verzonden of als dit niet gekend is, het gewest waar het handelsproces zal plaatsvinden.

1	Het Vlaams Gewest met de provincies Antwerpen, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Limburg en Vlaams-Brabant.
2	Het Waals Gewest met de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg, Namen en Waals-Brabant.
3	Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met de 19 Brusselse gemeenten.

De beslissingsschema's op de volgende bladzijden kunnen u helpen om het gewest van oorsprong en/of bestemming te bepalen.

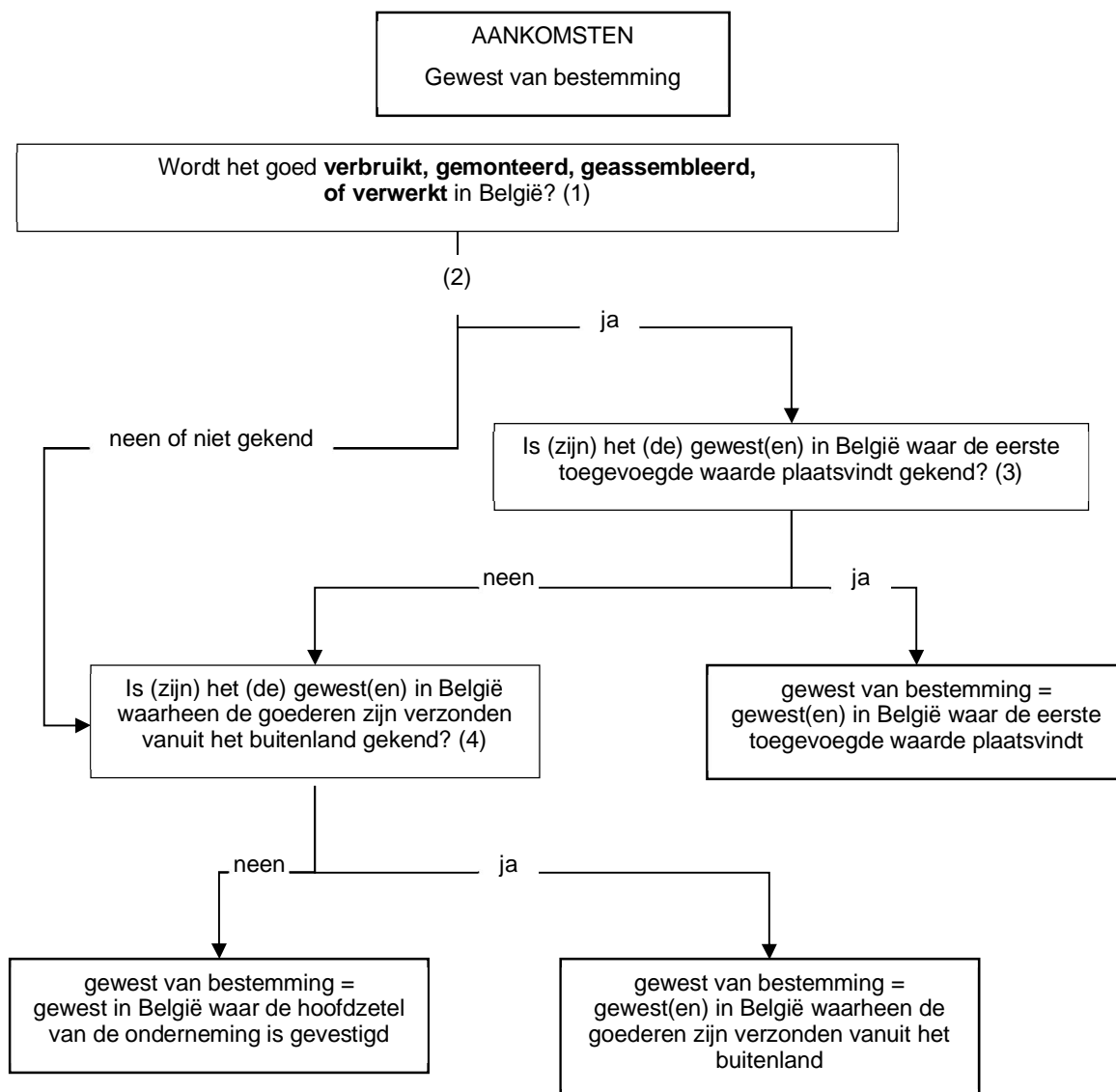

(1) Onder "vervaardiging, montage, assemblage en verwerking" wordt enkel verstaan: een behandeling in België waarna de goederen onder een andere GN8-code worden ingedeeld. Voor reparatie en onderhoud geldt deze vereiste van wijziging van GN8-code uiteraard niet.

(2) Opgelet: Het is mogelijk dat er hier een combinatie is van ja, neen en niet gekend (bv. een deel van de verzending werd zelf geproduceerd, het overige deel werd ingevoerd uit een andere lidstaat of is niet gekend waar het werd geproduceerd). Voor elk deel afzonderlijk volgt men uiteraard het verdere beslissingsschema.

(3) Toegevoegde waarde slaat op vervaardiging, montage, assemblage, verwerking, reparatie of onderhoud. Let op: in geval van "vervaardiging, montage, assemblage en verwerking" slaat dit op het gewest waar de GN8-code van het geëxporteerd goed is ontstaan.

(4) Bij stockage: hier wordt geen stockage bedoeld inherent aan het transport van de goederen (bv. geen stockage in een loods in afwachting van het laden op een schip).

(1) Onder "vervaardiging, montage, assemblage en verwerking" wordt enkel verstaan: een behandeling in België waarna de goederen onder een andere GN8-code worden ingedeeld. Voor consumptie geldt deze vereiste van wijziging van GN8-code uiteraard niet.

(2) Opgelet: Het is mogelijk dat er hier een combinatie is van ja, neen en niet gekend (bv. een deel van de aankomst is voor eigen verbruik, het overige deel werd uitgevoerd naar een andere lidstaat en/of u weet niet wat er mee zal gebeuren). Voor elk deel afzonderlijk volgt men uiteraard het verdere beslissingsschema.

(3) Toegevoegde waarde slaat op vervaardiging, montage, assemblage of verwerking.

Let op: in geval van "vervaardiging, montage, assemblage en verwerking" slaat dit op het gewest waar de GN8-code van het geïmporteerd goed is ontstaan.

(4) Bij stockage: hier wordt geen stockage bedoeld inherent aan het transport van de goederen (bv. geen stockage in een loods in afwachting van het ophalen van de goederen).

Waarde in EUR

Voor het **bepalen van de waarde in euro** moet u **rekening houden met de volgende aspecten**:

- de waarde is steeds de waarde van de goederen (behalve bij goederenbewegingen na onderhoud en herstelling, waarvoor u enkel de waarde van de herstelling of het onderhoud aangeeft);
- de waarde is steeds exclusief BTW en accijnzen;
- de waarde is de factuurwaarde, uitgedrukt in euro met maximaal 2 decimalen;
- als in de factuurwaarde ook diensten inbegrepen zijn, splitst u deze uit zodat u enkel de waarde van de goederen aangeeft (zo nodig via schatting);
- als er geen factuur is, bepaalt u de waarde op basis van een schatting van de prijs bij theoretische aan- of verkoop. Belangrijk is dat u steeds de totale waarde van het in- of uitgevoerde goed in de aangifte opneemt, bijvoorbeeld:
  - o bij gratis leveringen, loonveredeling, maakloon of terugzendingen is de waarde van de goederen meestal niet gekend. Nochtans moet de totale geschatte waarde voor Intrastat worden aangegeven;
  - o bij goederenbewegingen "na" loonveredeling of maakloon, moet de aan te geven waarde, naast de kosten voor loonveredeling of maakloon ook de waarde van het initieel goed bevatten;
- bij financiële leasing wordt op het einde van de leasing alleen de restwaarde gefactureerd, toch moet u voor Intrastat de totale waarde van het goed aangeven;
- bij operationele leasing, waarbij het contract is gesloten voor een duurtijd van meer dan 24 maanden, is de waarde gelijk aan het maandelijks leasingsbedrag vermenigvuldigd met het aantal maanden volgens de looptijd van het contract;
- Uitzondering: bij goederenbewegingen "na" herstelling of onderhoud is de aan te geven waarde enkel die van de herstelling of het onderhoud, i.e. de dienst en de prijs van vervangingsonderdelen. Goederenbewegingen "met het oog op" herstelling of onderhoud⁵ zijn vrijgesteld van aangifte.

Opmerking

Als er transport- en verzekeringskosten verrekend zijn in de prijs van de goederen, dient u geen extra berekening of schatting te doen om ze eruit te halen. Als ze wel apart gekend zijn (bijvoorbeeld een vermelding in een aparte lijn op de factuur), mogen de transport- en verzekeringskosten niet bij de waarde van de goederen worden bijgeteld.

Wanneer voor verschillende goederen geen detailprijs (per soort goed) maar één globaal factuurbedrag vermeld wordt, moet u de totale prijs via een schatting uitsplitsen en verspreid over de verschillende goederencodes aangeven.

Opgelet! gelijkaardige transacties telt u samen. Meer info krijgt u in rubriek 7.

---

⁵ "met het oog op": hier worden de goederen bedoeld die hersteld of onderhouden **zullen** worden.

Nettomassa (kg)

Voor het **bepalen van het nettogewicht** moet u **rekening houden met de volgende aspecten**:

- het gewicht wordt uitgedrukt in kilogram met maximaal 2 decimalen (de eenheid zelf, "kilogram", geeft u niet aan);
- het gewicht is exclusief de verpakking;
- als de massa minder dan 0,01 kg is, rondt u ze af naar 0,01 kg;
- de nettomassa is optioneel voor de goederencodes waarvoor u verplicht bent de aanvullende eenheden aan te geven.

Aanvullende eenheden

Voor **bepaalde goederencodes** moet u **aanvullende eenheden zoals m², m³, paar en liter aangeven**. Deze info vindt u terug in de kolom "Bijzondere maatstaf" in de gecombineerde [nomenclatuur](#) die jaarlijks gepubliceerd wordt door de Europese Unie.

U vermeldt het aantal eenheden met maximaal 2 decimalen. Het type eenheid (bv. m², m³, paar, liter, enz.) moet u niet aangeven.

Opgelet! Voor alle goederencodes die geen aanvullende eenheden vereisen, laat u dit veld beter leeg.

Vervoer

Dit is de **vervoerswijze waarmee de goederen België hebben verlaten of zijn binnengekomen**. Om het vervoer aan te geven, gebruikt u de volgende codes:

code	vervoerswijze
1	Vervoer over zee (ook indien wagon, motorvoertuig, aanhangwagen, oplegger zonder trekker of lichter op zeeschip)
2	Vervoer per spoor (ook indien vrachtwagen op wagon)
3	Wegvervoer
4	Luchtvervoer
5	Postzendingen
7	Vaste transportinrichtingen (bv. pijplijn, hoogspanningskabel)
8	Vervoer over binnenwateren
9	Eigen kracht (voor goederen die wanneer ze worden in- of uitgevoerd, op eigen kracht de grens overschrijden zoals vliegtuigen, vrachtwagens en schepen)

Voorbeelden

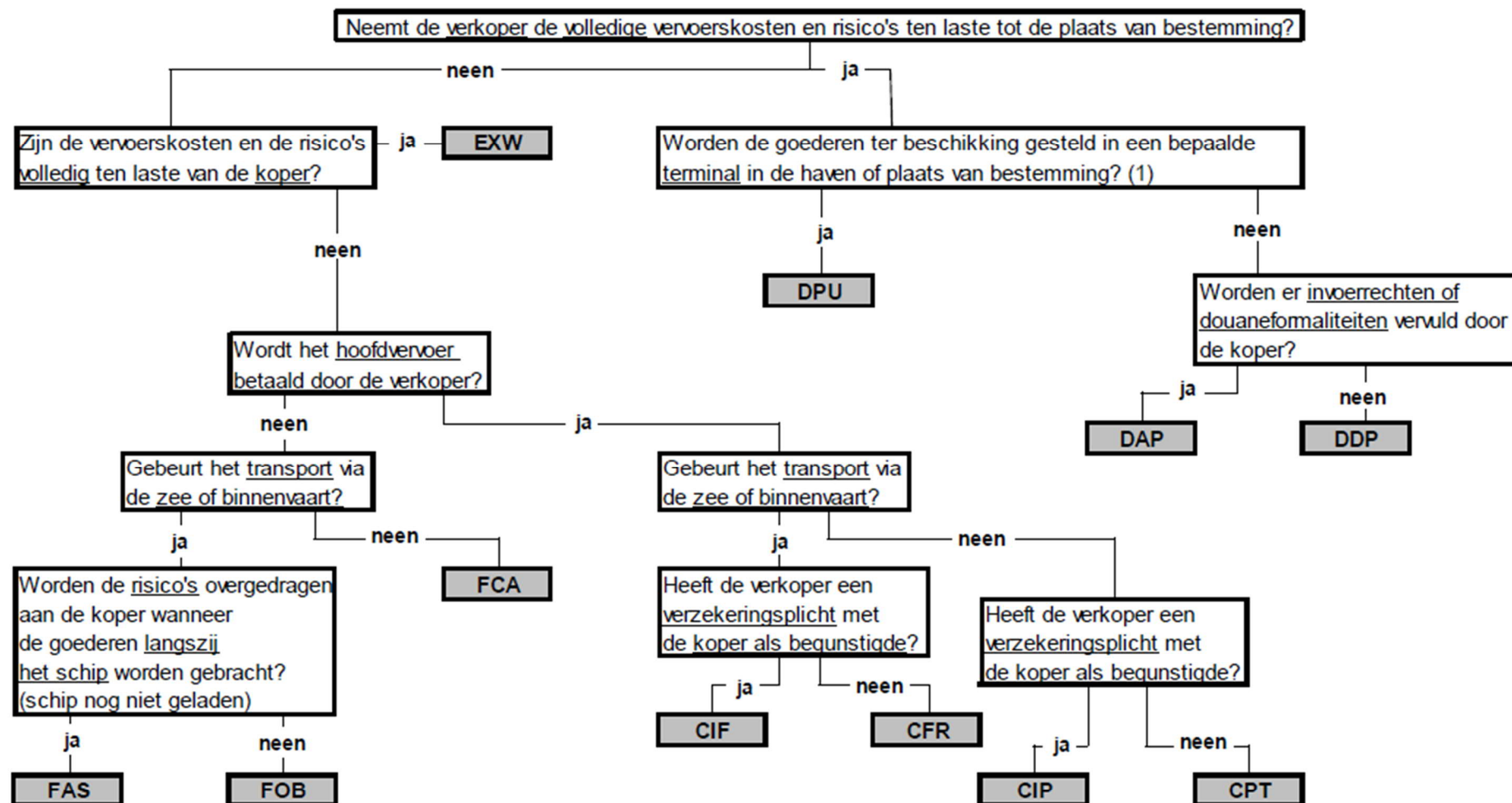
- Een goed wordt ingevoerd uit Denemarken via de haven van Rotterdam. In Rotterdam vertrekt het goed via de weg naar België. Vervoerswijze is de weg, code 3.
- Een vrachtwagen wordt aangekocht in Italië en wordt zonder bijkomend transportmiddel naar België gebracht. De vervoerswijze is niet de weg, maar wel eigen kracht, code 9.

**Incoterm
(leveringsvoorwaarden)**

Voor de aangifte van de **leveringsvoorwaarden** zijn er 11 drielettercodes:

Incoterms 2020
EXW - Af fabriek
FAS - Franco langsij schip
FCA - Vrachtvrij vervoerder
FOB - Vrij aan boord
CFR - Kostprijs en vracht
CIF - Kostprijs, verzekering en vracht: de code CIF blijft onveranderd, maar de verzekeringsdekking wordt uitgebreid ten opzichte van de Incoterms-versie 2010
CIP - Vrachtvrij inclusief verzekering tot een genoemde aankomstplaats
CPT - Vrachtvrij tot een genoemde aankomstplaats
DAP - Geleverd op bestemming
DPU - Geleverd op bestemming en gelost
DDP - Geleverd, rechten betaald

Het beslissingsschema op de volgende bladzijde kan u helpen om de Incoterms-code te bepalen.

(1) Een 'terminal' kan slaan op: een kade, opslagplaats, container terrein, treinterminal, air cargo terminal,...)

Land van oorsprong

Dit is het land **waar de goederen werden voortgebracht**, vervaardigd of zodanig bewerkt of verwerkt dat een nieuw product met een andere goederencode ontstond. Het land van oorsprong **kan zowel een EU-lidstaat**, inclusief België, **als een land buiten de EU zijn**.

Voor de aangifte van het land van oorsprong gebruikt u de [ISO-alpha2-landcodes](#).

Dit veld is **enkel** verplicht in de aangifte van **verzendingen**.

Wat is het verschil met de lidstaat van herkomst?

De lidstaat van herkomst (in OneGate: Partnerland) is het land van waaruit u goederen ontvangt en altijd een EU-lidstaat.

Dit veld is enkel verplicht in de aangifte van aankomsten.

Voorbeeld: u koopt 1 000 smartphones die in China vervaardigd werden bij een leverancier in Duitsland. En verzendt 500 van die smartphones naar uw distributiemagazijn in Frankrijk. In dat geval is:

- China het land van oorsprong.
- Duitsland de lidstaat van herkomst (in OneGate, het Partnerland in de aangifte van aankomsten).
- Frankrijk de lidstaat van bestemming (in OneGate, het Partnerland in de aangifte van verzendingen).

Wat als ...

1. het land van oorsprong **niet gekend** of onmogelijk te bepalen is?

U mag de landcode voor het land van oorsprong uitzonderlijk vervangen door de code "QU" voor "niet nader bepaalde landen en gebieden".

2. een product **verschillende landen van oorsprong** heeft?

Stel, u voert champignons uit waarvan meestal 80% afkomstig is uit België en 20% uit Nederland. Als u de verzending van een lading champignons naar een EU-lidstaat aangeeft, splitst u die over 2 transactielijnen: voor 80% van deze verkoop vult u bij het "Land van oorsprong" de landcode BE in en voor 20% van deze verkoop de landcode NL.

BTW-nr tegenpartij

Dit is het **BTW-nummer van uw klant in de EU-lidstaat van bestemming** naar wie u goederen verzonden hebt. Het nummer is identiek aan datgene dat u aangeeft in uw VIES-aangifte (VAT Information Exchange System) voor de BTW-administratie.

Voer altijd het **volledige btw-nummer mét landcode** in maar **zonder spaties, punten of andere tekens**. Twijfels over de juistheid of volledigheid van een nummer? Bekijk het [overzicht met de structuur van de BTW-nummers per EU-lidstaat](#).

Meestal zal de landcode van het BTW-nummer van de klant overeenkomen met de landcode van het Partnerland, behalve wanneer uw verzending deel uitmaakte van een driehoekshandelstransactie: u verkoopt goederen aan een klant in een EU-lidstaat maar wordt gevraagd ze in een andere lidstaat te bezorgen. In dat geval komen de landcodes van het Partnerland en het BTW-nr tegenpartij niet overeen.

Wat als ...

1. het btw-nummer van de tegenpartij **niet gekend** is?

U mag het btw-nummer van de tegenpartij uitzonderlijk door de code "QV999999999999" ("QV" gevolgd door twaalf "9") vervangen.

2. de tegenpartij een **particuliere klant** is?

Gebruik de code "QV999999999999" ("QV" gevolgd door twaalf "9").

3. het over een verzending van **consignatiegoederen** gaat?

Als de uiteindelijke kopers van de goederen niet gekend zijn, vult u het btw-nummer van de consignatiehouder in.

4. de goederen verzend worden naar een andere EU-lidstaat, **enkel om ze daar te laten bewerken**?

Voer het btw-nummer in van het bedrijf in de andere EU-lidstaat dat de goederen bewerkt. Ook als de bewerkte goederen nadien terugkomen of elders verzonden worden.

5. de goederen verzend worden naar een **distributiemagazijn in een andere EU-lidstaat** van waaruit ze naar de uiteindelijke kopers binnen dezelfde lidstaat worden gebracht?

Voer het btw-nummer van de distributiemagazijn of fiscaal vertegenwoordiger in de andere EU-lidstaat in.

6. de goederen verzend worden naar **een magazijn in de ene EU-lidstaat en de koper in een andere EU-lidstaat** gevestigd is?

Als er een btw-nummer is voor dat magazijn, gebruikt u dat nummer. Anders vermeldt u het btw-nummer van de koper.

7. bijvoorbeeld, de goederen **verkocht** worden **aan een Franse onderneming maar direct bij een klant ervan in Duitsland** moesten geleverd worden?

Voer het Franse btw-nummer van uw Franse klant in. Bij de lidstaat van bestemming (in OneGate: Partnerland) voert u DE (landcode voor Duitsland) in.

6. Waar vindt u de gevraagde gegevens terug?

Op aankoop- en verkoopfacturen

- de waarde van de goederen
- eventueel het gewicht (Nettomassa (kg))
- het Partnerland, zijnde de lidstaat van bestemming of herkomst

de goederenomschrijving waarmee u de

- Goederencode kunt opzoeken
- de leveringsvoorwaarden die u helpen om de juiste Incoterm (leveringsvoorwaarden) aan te geven
- het BTW-nr tegenpartij

Op transportdocumenten of leveringsbonds

- het gewicht (Nettomassa (kg))
- de Aanvullende eenheden: aantal stuks, paren, m² of m³, ...
- de wijze van Vervoer

Op contracten of bestelbons

- de leveringsvoorwaarden die u helpen om de juiste Incoterm (leveringsvoorwaarden) aan te geven

Op verpakking, etiket, label of oorsprongscertificaat

- het Land van oorsprong

7. Bijkomende verduidelijkingen

Samenvoegen van gelijkaardige transacties

Voor transacties waarvan de goederencode, het partnerland, de transactiecode en het gewest identiek zijn, telt u de nettomassa, eventuele aanvullende eenheden en de waarde in euro samen en **geeft ze als één transactie aan**.

Voor verzendingen moeten ook het land van oorsprong en het BTW-nummer van de tegenpartij identiek zijn en voor uitgebreide aangiften de vervoerswijze en de leveringsvoorwaarden (Incoterm).

Hieronder krijgt u een voorbeeld van twee gelijkaardige transacties die samengevoegd worden in één aangiftelijst:

Twee gelijkaardige transacties:

Nr	Partnerland	Transactiecode	Gewest	Goederencode	Nettomassa (kg)	Aanvullende eenheden	Waarde in EUR	Vervoer	Incoterm
	FR	11	1	0104 1030	-	150	20 000 000	3	EXW
	FR	11	1	0104 1030	-	210	28 000 000	3	EXW

Na samenvoeging in één aangiftelijst

Nr	Partnerland	Transactiecode	Gewest	Goederencode	Nettomassa (kg)	Aanvullende eenheden	Waarde in EUR	Vervoer	Incoterm
	FR	11	1	0104 1030	-	360	48 000 000	3	EXW

Nihil-aangifte

Is er een **maand zonder transactie** in de goederenstroom waarvoor uw onderneming aangifteplichtig is? Ook dan moet u de aangifte voor die betreffende goederenstroom indienen. Vink het **aangifteformulier in OneGate** aan en klik vervolgens op de knop **“Op nihil zetten”**. Zo weten wij dat uw onderneming – of de onderneming waarvoor u werkt – de aangifte niet is vergeten.

Goederenbewegingen na herstelling of onderhoud

Voor goederenbewegingen na herstelling of onderhoud moet u **enkel de volgende gegevens verstrekken**:

- de **speciale goederencode 99450000**
- het gewest van oorsprong of bestemming
- de lidstaat van herkomst of bestemming
- de transactiecode 60
- de waarde van de herstelling of het onderhoud (de prijs van de geleverde dienst en vervangingsonderdelen)

Opmerking: goederenbewegingen "met het oog" op herstelling en onderhoud zijn vrijgesteld van aangifte.

Goederenbewegingen van geringe waarde

De **speciale goederencode 99500000** is een **vereenvoudigingsmaatregel** die u **vrijblijvend** mag gebruiken voor de aangifte van **goederenbewegingen met een kleine waarde**, met uitzondering van goederenbewegingen na herstelling of onderhoud.

Het gebruik van de goederencode 99500000 is toegestaan **als deze 2 voorwaarden vervuld zijn**:

1. De waarde van de goederentransactie is **minder dan 200 euro**.
2. Het totaal van de goederenbewegingen met code 99500000 op de aangifte is **minder dan 5 %** van de totale waarde van deze aangifte.

Als u de code 99500000 gebruikt, bent u verplicht om naast de waarde ook het "Partnerland" en het "Gewest" op te nemen in de aangifte. De andere gegevens zijn facultatief.

Met betrekking tot het samenvoegen van transacties telt u ook alle goederenbewegingen met code 99500000 samen waarvan het "Partnerland" en het "Gewest" identiek zijn. In de meeste gevallen zal de waarde na samenvoeging meer dan 200 euro zijn. Dit is geen probleem zolang ze niet meer bedraagt dan 5 % van de totale waarde van deze aangifte.

Terugzendingen

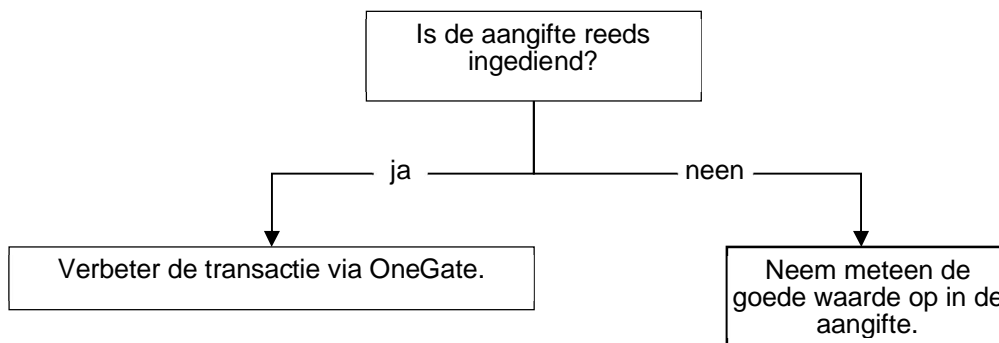
Een terugzending van goederen moet u **altijd aangeven**.

- Als de **oorspronkelijke goederenbeweging werd aangegeven met transactiecode 11, 12, 31, 32, 33, 34, 71 of 72**, doet u dat als volgt:
  - Met transactiecode 21 of 22 als uw onderneming aangifteplichtig is voor zowel aankomsten als verzendingen.
  - Met de speciale goederencode 99600000 als uw onderneming enkel aangifteplichtig is voor één goederenstroom: ofwel aankomsten, ofwel verzendingen.
- Als de **oorspronkelijke goederenbeweging werd aangegeven met een transactiecode beginnende met 8* of 9***, geeft u de terugzending met dezelfde transactiecode als volgt aan:
  - U neemt de terugzending van goederen die u ontving enkel op in de aangifte van verzendingen als uw onderneming hiervoor aangifteplichtig is.
  - U neemt de terugzending van goederen die u verstuurde enkel op in de aangifte van aankomsten als uw onderneming hiervoor aangifteplichtig is.

Gegevens aanpassen of corrigeren

U zag een fout of annuleerde een handelstransactie? Pas het beslissingsschema hieronder toe om uw aangifte te verbeteren.

Opgelet, de Intrastat-aangifte mag **geen negatieve bedragen** bevatten.

Een ingediende aangifte verbeteren

In Onegate kunt u een verzonden aangifte zelf heropenen. Daarna kunt u ze **corrigeren of herinitialiseren** (alle gegevens wissen en opnieuw invoeren).

Vergeet niet uw verbeterde aangifte te **sluiten en versturen** om ze in te dienen.

Creditnota's verwerken

Ga eerst na waarop de creditnota betrekking heeft:

1. terugzending van goederen
2. kortingen, bonussen
3. verbetering van een factuur
4. annulatie van een factuur

Daarna gebruikt u de beslissingsschema's op de volgende bladzijden om te weten hoe u de verschillende soorten creditnota's in uw Intrastat-aangifte verwerkt.

Opmerkingen**a) bij goederencode 99600000**

In sommige gevallen (zie volgende beslissingsschema's) moet u creditnota's onder de speciale goederencode 99600000 aangeven.

b) bij creditnota's met betrekking tot kortingen en bonussen

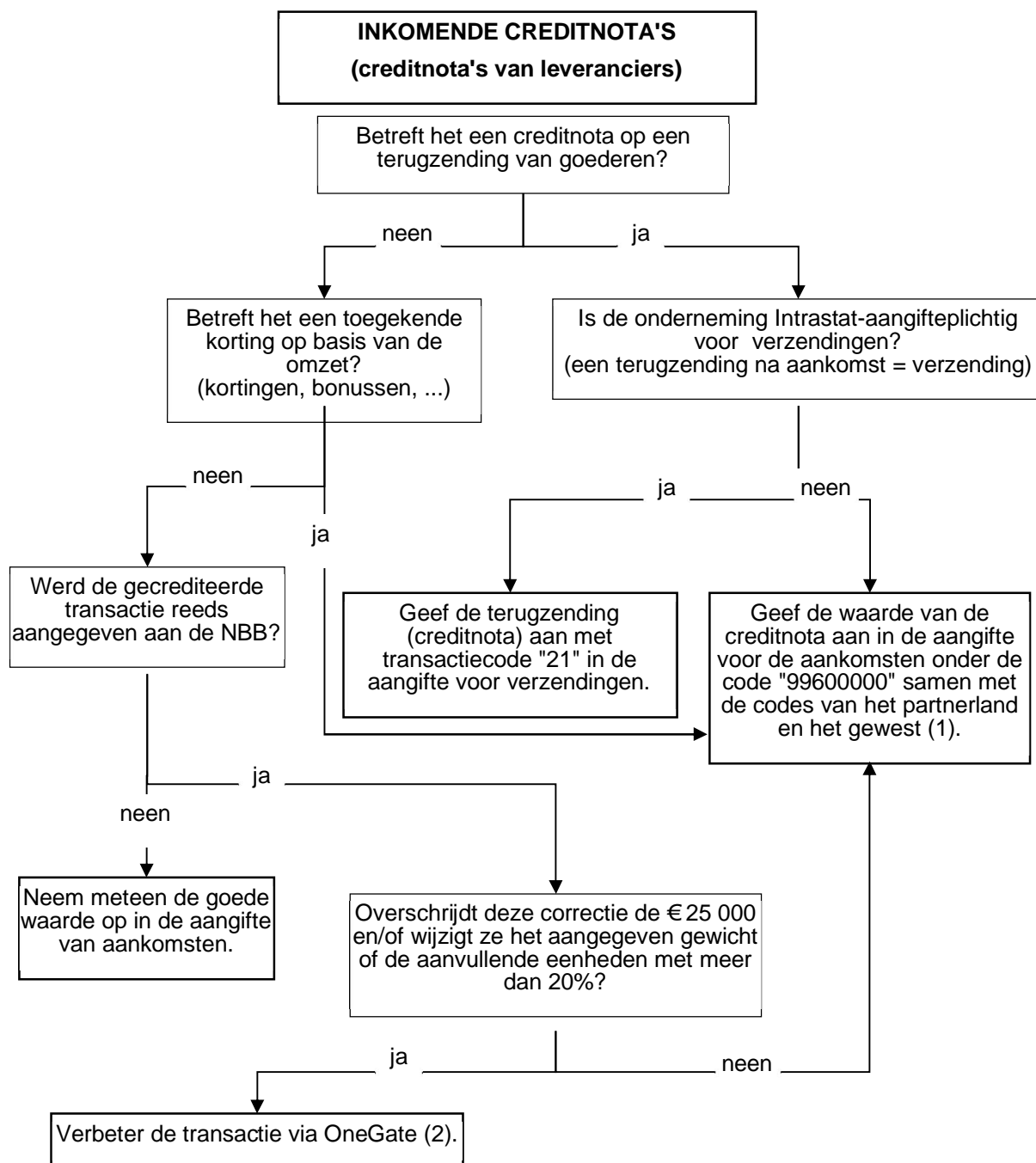
Kortingen en bonussen die werden toegekend na het opsturen van de factuur, neemt u ook in de Intrastat-aangifte op. U geeft deze financiële transacties aan in de goederenstroom (aankomsten of verzendingen) waarop ze betrekking hebben en in de maand waarin ze geboekt worden.

c) bij creditnota's met betrekking tot de terugzending van goederen

Als u een terugzending van goederen al opnam in uw Intrastat-aangifte, moet u de creditnota ervan niet nog eens aangeven. Anders hebben we een dubbele aangifte van deze goederenbeweging in Intrastat.

Meer info krijgt u in de rubriek Terugzendingen.

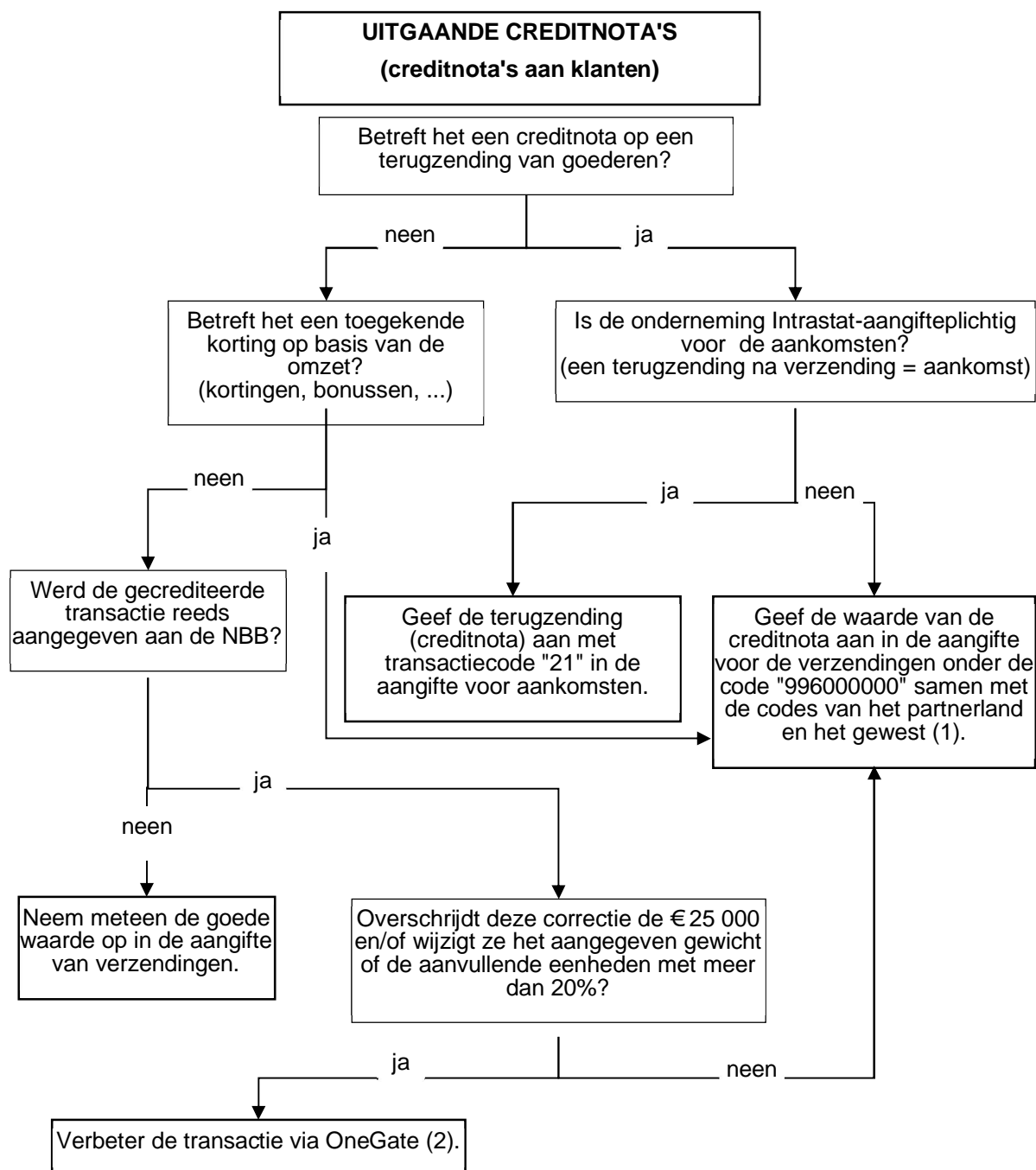
Inkomende creditnota's

(1) Vul de waarde in als een positief bedrag. De transactiecode, nettomassa, aanvullende eenheden, incoterm en vervoer zijn facultatief.

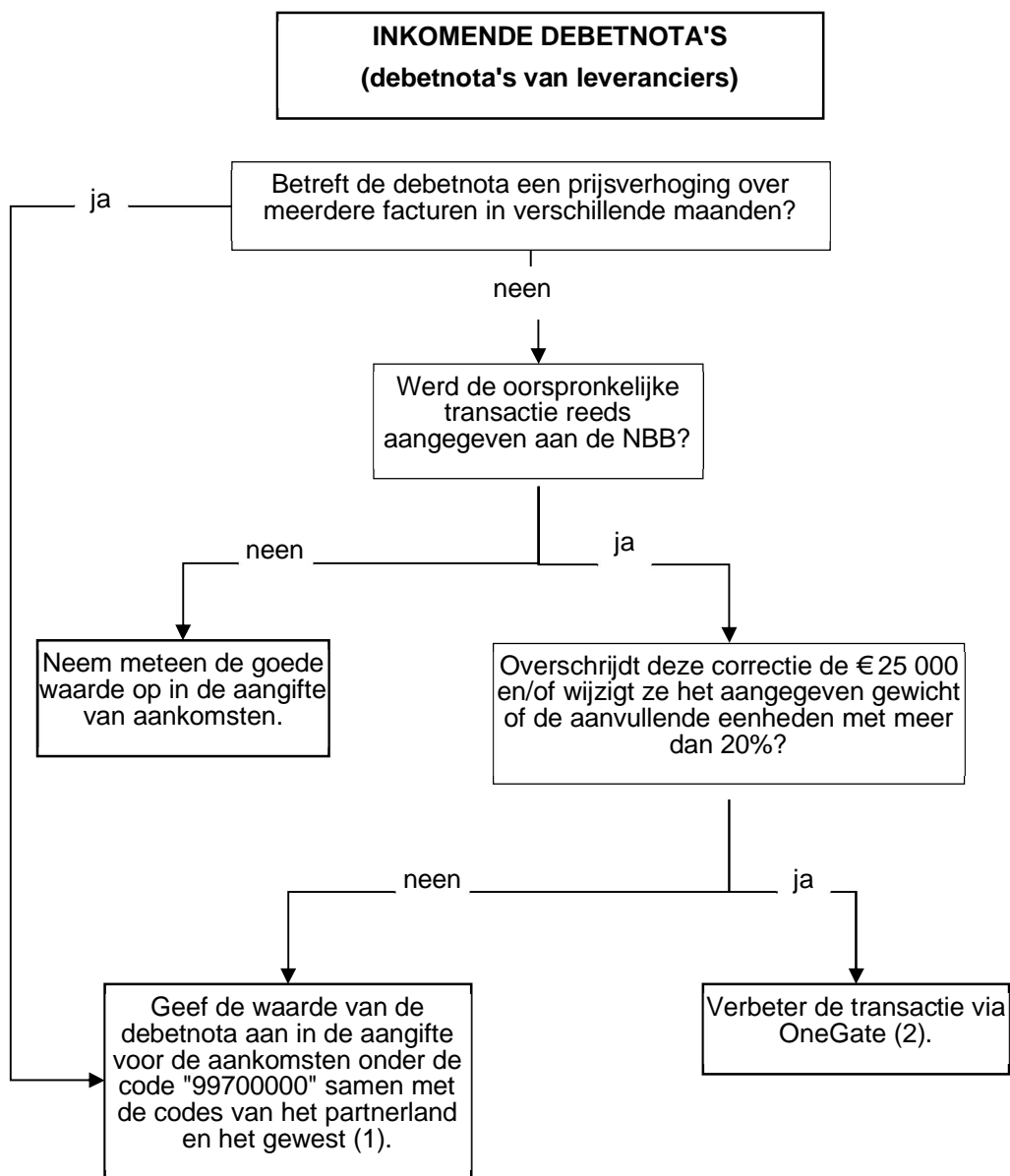
(2) Voor het opsturen van een verbetering, zie Een ingediende aangifte verbeteren.

Uitgaande creditnota's

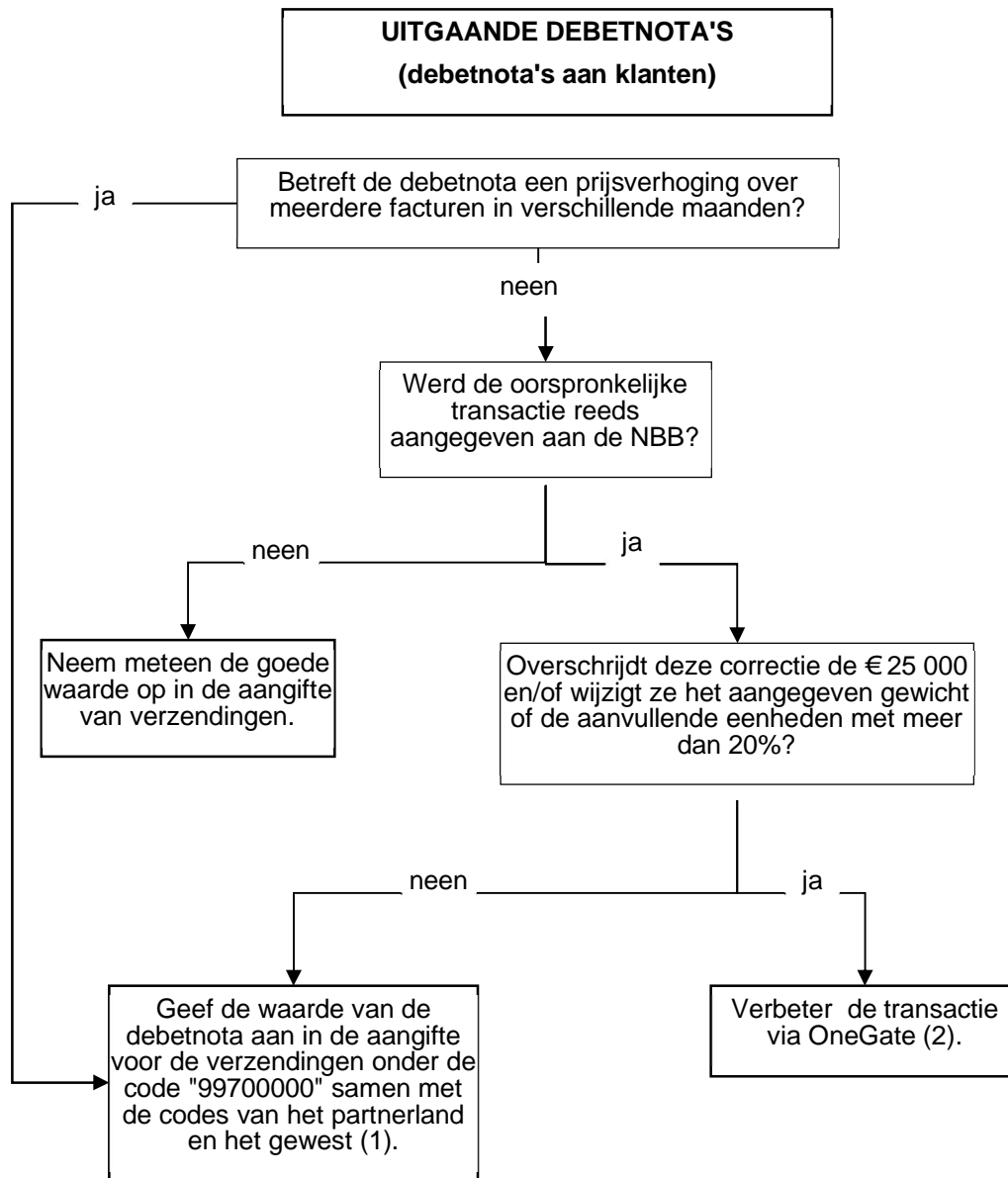
(1) Vul de waarde in als een positief bedrag. De transactiecode, nettomassa, aanvullende eenheden, incoterm en vervoer zijn facultatief.

(2) Voor het opsturen van een verbetering, zie Een ingediende aangifte verbeteren.

Inkomende debetnota's

(1) Vul de waarde in als een positief bedrag. De transactiecode, nettomassa, aanvullende eenheden, incoterm en vervoer zijn facultatief.

(2) Voor het opsturen van een verbetering, zie Een ingediende aangifte verbeteren.

Uitgaande debetnota's

(1) Vul de waarde in als een positief bedrag. De transactiecode, nettomassa, aanvullende eenheden, incoterm en vervoer zijn facultatief.

(2) Voor het opsturen van een verbetering, zie Een ingediende aangifte verbeteren.

8. Niet of niet tijdig indienen

Wetgeving en sancties

Door het niet (tijdig) indienen van uw aangifte **wijken onze statistieken af** van de werkelijkheid. Dat **kan schade toebrengen aan de eindgebruikers** die ze raadplegen voor hun besluitvorming en bedrijfsvoering.

Bovendien is de Intrastat-aangifte **wettelijk verplicht**. Bij **niet-naleving van uw aangifteplicht** kunnen een **geldboete of strafrechtelijke sanctie** volgen.

Meer over **de wetgeving die uw aangifteplicht bepaalt**, vindt u op www.nbb.be > Statistieken > Buitenlandse handel > Methodologie.

9. Vragen over Intrastat of OneGate?

Website

www.intrastat.be

E-mail

- Over de aangifte en aangifteplicht: sxselect@nbb.be
- Over uw toegang tot OneGate: access.onegate@nbb.be

Telefoon

- Algemene informatie: + 32 2 221 40 99
- OneGate: + 32 2 221 44 11

Nationale Bank van België
Naamloze vennootschap
RPR Brussel - Ondernemingsnummer : 0203.201.340
Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 – BE-1000 Brussel
www.nbb.be

Verantwoordelijke uitgever
Didier Muraille
Chef van het departement Beheer Microdata
Nationale Bank van België
de Berlaimontlaan 14, BE-1000 Brussel

Gepubliceerd in december 2021